

J.D. Heemskerk

Als een
ROMAN
wazige verte
helder wordt

ALS EEN WAZIGE VERTE HELDER WORDT

J.D. Heemskerk

*Als een wazige
verte helder
wordt*

Citerreeks

ISBN 978 94 0190 088 1
ISBN e-book 978 94 0190 089 8
NUR 344

© 2013 Citerreeks, Utrecht
www.citerreeks.nl

Omslagillustratie en -ontwerp: Bas Mazur

Alle rechten voorbehouden

‘Heb je al iets gedaan om weer aan het werk te komen?’ vraagt Leonard Brandon aan zijn dochter. Het klinkt verwijtend. Ze zitten samen aan het ontbijt, maar alleen Brandon eet iets. Joyce slaat wat verveeld de bladzijden van een tijdschrift om. Misschien heeft dat futloze, dat de laatste tijd mijn houding kenmerkt, papa uit zijn humeur gebracht, denkt ze, en even heeft het meisje er in gedachten een heel duidelijk beeld van hoe geïrriteerd haar vader zich moet voelen door haar lusteloze houding. Misschien is die er de oorzaak van dat hij me aan het werk wil hebben, bedenkt ze opeens verschrikt. Hoewel – en dat kalmeert haar alweer – hij toch ook eerder al druk uitoefende om haar weer aan de slag te krijgen. Haarzelf kan het niet zo veel schelen of ze een baan heeft of niet. Hier, bij haar vader, kan ze haar eigen gang gaan. En werken betekent ook weer de confrontatie.

Bovendien zal haar vader, in het onwaarschijnlijke geval dat het haar lukt om een nieuwe baan te vinden, onmiddellijk met zijn volgende wens komen. Dat zal beslist de vraag zijn wanneer ze eindelijk, zoals de meeste jongeren tenslotte doen, eens op zichzelf gaat wonen.

Eigenlijk gaat het hem helemaal niet om haar eigen plannen en om wat zij zelf wil. Welnee, papa stelt die vragen steeds – en hij klinkt steeds indringender – om uit haar antwoord te kunnen afleiden wanneer hij zelf weer over zijn villa kan beschikken, zonder dat er de hele dag een dochter van vierentwintig rondloopt. En papa vindt dat alleen maar vervelend omdat zijn vriendin zich eraan stoort. Voordat haar vader, die al jaren weduwnaar is, met Mia omging, heeft hij nooit met haar over werk of eigen woonruimte gesproken, of het moet heel terloops en op een vrijblijvende manier

geweest zijn. Uit de manier waarop hij nu aandringt, blijkt duidelijk dat ze op een schopstoel zit. Hij wil zijn eigen dochter als huisgenoot inruilen tegen de verre achternicht met wie hij tegenwoordig een relatie heeft. Tegen haar, Joyce, heeft Mia nooit rechtstreeks iets gezegd. Als ze hier is, doet ze juist altijd poeslief.

Van mij mag hij, denkt Joyce. Papa is al zo lang alleen, en met Mia kan hij het goed vinden. Als ze mij maar met rust lieten en niet probeerden me uit te leveren aan de samenleving, die met een vrouw die eruitziet als ik meestal weinig consideratie heeft.

Haar vader wacht nog even op een antwoord van Joyce, maar als dat uitblijft, vervolgt hij: 'Ik hoop echt dat ik binnenkort van je zal horen welke stappen je denkt te zetten, welke concrete dingen je denkt te ondernemen. Nou, dan is het voor mij nu tijd om naar mijn werk te gaan. Ik heb zo het idee dat jij vandaag tijd genoeg hebt om eens goed na te denken over wat ik gezegd heb. Tot vanavond!'

De kamerdeur wordt nadrukkelijk achter Joyce' vader gesloten. Nog een paar minuten hoort ze hem rommelen in de gang, dan slaat de buitendeur dicht en is ze alleen thuis. Roerloos zit ze aan de ontbijttafel. Als ze papa heeft horen wegrijden zet ze haar elleboog op het tafelblad om haar gezicht in haar handpalm te verbergen. Joyce weet het even niet meer, echt niet. De hele omgeving, zowel binnen als buiten, lijkt haar onzekerheid te versterken door zich doodstil te houden. Ze is de enige in huis en van buiten dringt zo vroeg in de morgen maar weinig geluid door. Alleen hoort ze een paar andere mensen op straat, die waarschijnlijk ook op weg gaan naar hun werk.

Zij hoeft dat al een tijdje niet meer. Zij staat buiten de maatschappij. Maar kan ze papa daar de schuld van geven? Is ze niet te gemakkelijk van school af gegaan destijds? En is ze ook niet te snel thuisgebleven van haar werk? Durft ze echt

te beweren dat de huishoudelijke taken die ze de laatste tijd op zich heeft genomen, haar leven de zin geven waar ze naar op zoek is? Vragen genoeg. Ze staat overal buiten. Als Joyce daarover nadenkt, voelt ze bitterheid opkomen in haar hart. Want ze weet best wat de oorzaak is van de situatie waarin ze verkeert.

Het is niet heel plotseling gegaan, nee, door haar eigen schuld is ze geleidelijk aan in deze toestand terechtgekomen. Ze vraagt zich af of het eigenlijk wel zo oneerlijk van haar vader is dat hij haar verantwoordelijk houdt voor de hele gang van zaken rond haar werkeloosheid. Is het echt zo unfair dat hij haar vanochtend aanspoorde om eindelijk eens actie te ondernemen en weer een baan te zoeken? Als Joyce zo ver gekomen is met haar gedachten breekt het zweet haar uit. Als ze doorgaat op de weg die ze is ingeslagen, moet ze straks genadebrood eten bij haar eigen vader.

Weer werk zoeken... Alsof dat zo makkelijk voor haar is. Tot nog toe hoefde ze de soms wrede buitenwereld niet zo nodig in om zich daar een plaatsje te veroveren. Papa was immers zeer welgesteld?

Wrede buitenwereld?

Ja, zo denkt ze erover en dat is het voor iemand zoals zij ook wel. Joyce heeft die wreedheid in de vierentwintig jaren van haar bestaan al heel wat keren ervaren. Toen ze jonger was, kon ze vriendinnen alleen aan zich binden als ze voor geldschieteer speelde. Dan was Joyce Brandon goed genoeg om mee te mogen spelen. Want ze heeft een handicap...

Niet voor niets verbergt ze zelfs nu ze alleen is haar gezicht achter haar hand. Dat is een gewoonte die ze zich al in haar kindertijd heeft aangewend. Toen was de vlek nog veel feller dan nu. Een aantal pijnlijke behandelingen in haar tienertijd heeft de kleur van de wijnvlek in haar gezicht verzacht tot een soort lichtroze. Het is de behandelend geneesheer nooit gelukt om hem helemaal of zo goed als onzichtbaar te maken.

Ze is ermee geboren. De vlek bedekt haar hele rechterwang en welft zich om haar oog. Dat laatste stukje weet ze nog aardig te verbergen door haar haar eroverheen te laten vallen.

De vlek doet op zichzelf geen pijn. De pijn die erdoor in haar ontstaan is, is niet fysiek, maar mentaal. De veranderingen in haar leven en de reacties van haar omgeving hebben er geen goed aan gedaan.

Toen ze twaalf was, verloor Joyce haar moeder aan een ernstige, slepende ziekte. Papa sloot zich voor haar af en ging helemaal op in zijn bedrijf. Pas veel later kreeg hij een vriendin, en aan haar besteedt hij sindsdien de rest van zijn tijd. Over een tijdje zal hij wel met haar gaan samenwonen, Joyce voelt het op haar klompen aan.

De reacties van kinderen en jongeren door de jaren heen zijn heftig geweest. Eerst toen ze nog naar school ging, en later toen ze een opleiding volgde en met veel moeite af en toe een enkele vriendin had. Van hen weet ze hoe het toegaat in de maatschappij. Vooral toen ze wat ouder werden, vertelden ze haar wat ze allemaal deden in hun vrije tijd. De meeste verhalen gingen over ervaringen met vriendjes. Uit die verhalen, die vast wel wat overdreven waren, kon Joyce opmaken dat er op haar echt niemand zit te wachten. Ze heeft eenvoudig niet genoeg strijdlust ontwikkeld om te vechten voor een eigen bestaan, wijnvlek of geen wijnvlek. Joyce ziet geen kans om anderen voor zich te interesseren. Het lukt haar niet om serieus genomen te worden, en na elke teleurstelling kruipt ze weg als een bang vogeltje...

Na de middelbare school is ze aan een boekhoudopleiding begonnen. Dat is iets wat haar wel ligt. Maar haar medestudenten vonden haar saai, en in het laatste jaar begonnen ze, meestal heel subtiel, de spot te drijven met haar gezicht. Het is niet alleen de wijnvlek die het Joyce moeilijk maakt, ze heeft ook een overgevoelige huid. Als ze probeert de vlek te

verbergen onder een laag make-up, komt ze meestal van de regen in de drup. Er ontstaan dan nog veel fellere rode vlekken in haar gezicht, omdat ze allergisch reageert op de camouflerende crème, en die maken het erger in plaats van beter.

Na een heel moeilijke periode heeft ze zelf de knoop doorgehakt en zonder uitleg aan wie dan ook, op eigen houtje de school verlaten zonder een diploma of getuigschrift. Om ‘privéredenen’, heeft ze aangegeven in een briefje aan de directie, dat ze brutaalweg namens haar vader heeft opgesteld. In werkelijkheid wist hij er niets van, ook aan hem heeft ze geen toestemming gevraagd. Natuurlijk kwam papa er via de schoolleiding binnen een week achter, en hij heeft er fiks ruzie om gemaakt. Toch heeft hij zijn dochter niet naar de opleiding teruggestuurd. Hij begreep best waarom Joyce ermee gestopt was, en gelukkig wist hij raad. Papa leidt als directeur een bedrijf in keukenapparatuur en sanitair. Daar heeft hij het altijd heel druk mee, en vooral sinds hij zijn vrouw verloren heeft, is hij maar weinig thuis. Toen zijn dochter haar opleiding afbrak en zonder iets te doen te hebben thuis kwam te zitten, vond Brandon dat ze op een andere manier toch aan de slag moest gaan. Hij heeft haar toen een baan bezorgd bij de administratie van zijn bedrijf. Tja, als de directeur een baan wil voor zijn dochter, kan het personeel dat moeilijk weigeren.

Joyce heeft het er een paar jaar volgehouden, zonder veel enthousiasme trouwens. Tot hun trouwe huishoudelijke hulp, die jarenlang het huis schoonhield en eten kookte voor vader en dochter, vanwege haar leeftijd stopte met werken. Een ander bleek maar moeilijk te krijgen. Na een paar mislukte pogingen heeft Joyce haar taken overgenomen. Bevalt dat haar beter dan de cijfertjes op de administratie? Niet echt, en nu dreigt er weer iets anders aan de horizon.

Papa heeft inmiddels Mia en komt bijna niet meer thuis.

Mia wil op den duur gaan samenwonen met Joyce' vader, maar natuurlijk niet als er nog een dochter van vierentwintig jaar in huis rondloopt als een soort onbezoldigde huishoudster. Joyce weet bijna zeker dat Mia haar vader opstoott om haar het huis uit te krijgen. En daar komen zijn tegenwoordig regelmatig terugkerende verzoeken aan haar om werk en eigen onderdak te vinden vandaan. Papa wil wel helpen met geld – dat heeft hij tenslotte genoeg – maar het geeft Joyce het gevoel dat ze bezig is een ontheemde in haar eigen familie te worden.

Zo is de situatie, wanneer haar vader na vele aanmaningen ten slotte zijn geduld verliest en voor het eerst zijn dochter een soort ultimatum stelt. Joyce zit na zijn vertrek nog een hele tijd te piekeren, met onbewust een hand voor haar gezicht.

Dan gaat de telefoon. Het nummer kent ze niet. Zonder veel interesse neemt ze op. 'Met Joyce Brandon spreekt u...'

Een zakelijke stem geeft antwoord, met het enthousiasme van een verkoper. 'U spreekt met Brussee, van hoveniersbedrijf Brussee. September staat weer op de kalender, en het is tijd om uw tuin winterklaar te maken. Daar wil ik graag met u of met meneer Brandon zelf een datum voor afspreken.' Wel zakelijk en enthousiast, maar ook een wat schorre stem.

Joyce moet even omschakelen. 'Eh... juist, ja. Nou, mijn vader is voorlopig nog niet thuis. Zal ik een afspraak met u maken?'

'Graag, als dat kan.'

'Het is nu dinsdag. Hebt u volgende week tijd?'

'Even in het boek spieken... eh, ja, vanaf volgende week maandag moet dat lukken.'

'Dat is dan afgesproken...'

De stem informeert nog even verder. 'Is er dan iemand thuis, anders moet u op een afgesproken plaats een sleutel van...'

‘Ik zal ervoor zorgen dat er iemand aanwezig is,’ onderbreekt Joyce hem.

‘Ik noteer het. Maandag kunt u dan mijn zoon Herman bij u verwachten. Het werk zal drie of vier dagen in beslag nemen. Een goede dag nog verder.’

Joyce is weer op zichzelf aangewezen. Maar wel in de wetenschap dat ze de volgende week een hovenier in de tuin heeft. De man aan de telefoon had best een aardige stem, alleen die schorre klank was vreemd. Hij komt dus niet zelf, hij stuurt zijn zoon. Ze is benieuwd.

Daarom kijkt ze die maandagmorgen met wat meer interesse dan gewoonlijk zo af en toe naar buiten. Want Joyce realiseert zich dat de tuinman door hen is ingehuurd, en dat hij betaald wordt voor zijn werk. Dat betekent dat óf haar vader óf zij het voor het zeggen heeft. Deze man is nu eens van háár afhankelijk en kan het niet maken om iets te zeggen over haar gezicht of zelfs maar spottend naar haar te kijken. Joyce verheugt zich bij de gedachte dat ze vandaag echt serieus genomen zal worden. De tuinman moet wel, en het lijkt haar geweldig weer eens mee te tellen en iemand te zijn, al is het maar voor een hovenier. Als tegenprestatie besluit ze zich zelf ook van haar beste kant te laten zien.

Het mooie weer lijkt definitief voorbij te zijn, regen en windstoten kondigen de herfst aan. Even na negen uur komt er een geel autootje met laadklep de laan in rijden. Daar zul je hem hebben, denkt Joyce, en ze wacht tot de auto op de oprijlaan staat en de tuinman is uitgestapt. Dan loopt ze naar de hal en opent de voordeur.

‘Goie morgen,’ zegt de jongeman tegen haar met een beleefde glimlach, ‘ik kom van hoveniersbedrijf Brussee om volgens afspraak uw tuin in orde te maken.’

Joyce huivert in de deuropening. De wind is guur en er vallen zelfs hagelkorrels tussen de regendruppels door. ‘U hebt

voor dit werk bepaald geen geschikte dag uitgekozen, maar wat mij betreft mag u uw gang gaan,' gaat ze akkoord.

De jongeman steekt nog even zijn hand op, draait zich om en loopt de tuin in. Joyce doet de deur weer dicht. Tegen tien uur zal ze koffie voor hem inschenken, neemt ze zich voor. Door een windvlaag striemt de regen tegen de ramen. Het is geen weer om een kopje en een koekje buiten neer te zetten. Zal ze hem maar binnen vragen? Ze weifelt door de oude vrees om afgewezen te worden. Dat duurt wel even, maar gelukkig wordt het weer er in de loop van de ochtend niet beter op en dat stemt haar in deze situatie alleen maar vrolijker. Joyce overwint er haar twijfels door om de jongeman binnen te vragen om koffie te drinken. Hij lijkt haar voorkomend genoeg, en eenmaal in huis moet hij wel notitie van haar nemen. Nee, vandaag zal ze niet de hele dag alleen zijn, al is het maar een eenvoudige tuinman die haar een poosje gezelschap komt houden. Het vooruitzicht fleurt haar helemaal op. Ze heeft al een paar keer een blik in de tuin geworpen en de jongen – want veel meer is het nog niet, meent ze – ijverig bezig gezien tussen de struiken en de bomen. Hij ziet er best aardig uit, denkt Joyce, en gelijk komt zoals altijd de gedachte aan haar eigen weinig aantrekkelijke gezicht in haar op. Zou ze soms...? Nadenkend blijft ze in de hal voor de spiegel staan. Als ze nou haar gezicht weer eens met het spul uit een van de overgebleven potjes onder handen nam? Goed, de tuinman heeft haar gezicht natuurlijk al gezien, maar tamelijk vluchtig. Als de inhoud van zo'n potje er nou eens voor zorgde dat ze een betere indruk maakte? Zeker vijf minuten blijft ze erover staan piekeren. Dan recht ze haar rug en wendt zich van de spiegel af. Wat zo'n smeersel teweegbrengt is altijd zeer tijdelijk, en als ze het weer moet bekopen met een allergische reactie, zoals in het verleden zo vaak gebeurde? Nee, toch maar niet. Ze laat dat potje mooi dicht!

Joyce werpt nog een keer een tevreden blik op de wind en de regen buiten. Zelf heeft ze er binnen geen last van, en de tuinman gaat er vast graag mee akkoord als ze hem zo direct vraagt om binnen zijn koffie te drinken. Zoals ze zich heeft voorgenomen staat de koffie om tien uur klaar en Joyce opent de keukendeur naar buiten. De tuinman is vlak in de buurt bezig. ‘Hallo!’ roept ze met enige stemverheffing tegen de wind in. ‘De koffie is klaar! Je wilt vast wel binnenkomen, want het lijkt me niet erg aangenaam om buiten ergens te gaan zitten.’ Goed, al heeft ze geen poging gedaan om haar vlek te verbergen, ze gaat vanmorgen toch een beetje in de aanval. Om te beginnen is Joyce met deze woorden alvast van het ‘u’ zeggen afgestapt.

De jongeman komt meteen naar haar toe lopen en grijnst tegen haar. Daaruit begrijpt Joyce dat hij iets in de zin heeft. En inderdaad, bijna ondeugend steekt hij een niet echt schone hand naar haar uit. ‘Ik heet Herman,’ stelt hij zich voor.

Joyce neemt zijn uitdaging onmiddellijk aan en legt zonder aarzeling haar schone handje in de zijne. ‘Mijn naam is Joyce,’ zegt ze, en ze wijst naar een bijkeukentje. ‘Daar kun je je handen wassen en je laarzen even uittrekken.’

‘Prima, maar ik heb wel even tijd nodig voor die opknappbeurt,’ waarschuwt hij en loopt naar de deur. ‘Het is hier een stuk aangenamer dan buiten in de regen,’ merkt hij nog op als hij de bijkeuken binnengaat. Herman heeft over het voorstel van Joyce om binnen koffie te drinken niet hoeven nadenken. Hij heeft het meteen geaccepteerd, alleen al om even van de koude wind af te zijn.

Het blijkt nog een hele toer om zich op de mat in de bijkeuken van zijn vuile modderlaarzen te ontdoen. Daarna wast hij zijn handen en loopt achter Joyce aan naar de woonkamer. Pas daar wordt hem duidelijk dat meneer Brandon niet thuis is. Hij is vanmorgen op de dochter aangewezen.

Als ze ten slotte in de kamer zitten en Joyce de koffie heeft

neergezet, nemen ze elkaar voor het eerst wat nauwkeuriger op, op een bescheiden manier.

Herman constateert dat Joyce zeker een hoofd kleiner is dan hij en een slank postuur heeft. Haar krullende haren vallen net op haar schouders. Natuurlijk merkt hij de grote, vage wijnvlek op die haar rechterwang bedekt en bij haar oog onder haar haren verdwijnt. Herman vindt het maar een onaangenaam gezicht. Zou daar nou niets aan te doen zijn, vraagt hij zich af. Plastische chirurgie, bijvoorbeeld? Maar het is zo ver van zijn eigen leven vandaan dat hij er niet over begint. Hij vermoedt dat deze jonge vrouw er in haar leven al genoeg van te lijden heeft gehad. Waarom zou hij nieuwsgierige vragen stellen?

Dat doet Joyce ook niet. Zij heeft, net zo goed als Herman, haar ogen de kost gegeven. Ze ziet een potige kerel, uitermate geschikt om de strijd met bomen en struiken aan te gaan. Hoe oud zou hij zijn? Joyce schat hem iets jonger dan zij, dus een jaar of twintig.

Zonder dat ze het van elkaar weten probeert Herman ook háár leeftijd in te schatten. Hij komt op hetzelfde uit, maar dan andersom. Iets ouder dan hij, rond midden twintig, denkt hij. Zijn discrete aftasten van haar gezicht lijkt haar niet op te vallen, of het doet haar niets. Hij vindt dat ze heel aardig tegen hem is. Ze vraagt honderduit over de tuin en over wat hij er zoal te doen heeft. Het weer buiten is niet bepaald aantrekkelijk en het is in de woonkamer zo gezellig dat ze twee keer koffie drinken. Inmiddels zeggen ze na het aarzelende begin van Joyce onbekommerd je en jij tegen elkaar.

De volgende dag verschijnt Herman opnieuw en hoewel het weer dan veel beter is, nodigt Joyce hem toch weer binnen. Ditmaal praten ze uitgebreider, en over allerlei onderwerpen, zoals de politiek, het nieuws, en later zelfs over hun persoonlijke levensomstandigheden. Daar komt Joyce

steeds op terug, ze wil veel van hem weten, maar het wekt bij Herman geen opdringerige indruk, want Joyce praat ook over zichzelf. Alleen voornamelijk over haar verleden. Herman hoort dat ze twee jaar geleden voor haar verjaardag van haar vader een autootje heeft gekregen. Eerst maakte ze er geregeld gebruik van, maar enkele weken geleden is ze betrokken geweest bij een grote kettingbotsing. Op een blauwe plek op haar scheenbeen na is ze er goed van afgekomen, hoewel de materiële schade aan de auto's aanzienlijk was. Ook de hare was er slechter aan toe dan zichzelf. Die schade is weer gerepareerd, maar toch gebruikt ze haar auto na het ongeluk nog maar nauwelijks. Ze is bang geworden in het verkeer.

Herman kijkt ernstig bij het horen van haar verhaal. Zonder zich er echt van bewust te zijn begint hij hardop haar leefwijze te analyseren en daarmee wordt hij voor het eerst behoorlijk persoonlijk. 'Eigenlijk ben je hier dus heel eenzaam,' vindt hij. 'Dit is best een mooi huis in een prachtige, bosrijke omgeving, maar ik denk zo dat je niet veel mensen ziet. Dan laat je ook nog je auto staan én je hebt geen werk.' Uit hun eerdere gesprek heeft hij al begrepen dat dit meisje geen moeder, broers of zussen heeft en dat haar vader weinig thuis is. Dat laat hij nu maar rusten. Ze ziet er toch al uit of ze niet zo best in haar vel zit. Wat blijft er voor haar nog over aan sociaal leven? Ook vriendinnen lijkt ze niet te hebben. Arme Joyce... Ik zou niet graag met haar ruilen, besluit Herman in gedachten.

Joyce heeft beslist geen gedachten over een arme Herman met wie ze niet zou willen ruilen. Integendeel, ze vindt hem een aardige jongen, hij is alleen iets te jong voor haar. Maar Joyce heeft in haar leven nog nooit iets gehad wat precies bij haar past. Geen moeder – die is voor ze overleed heel vaak en heel lang ziek geweest – geen vriendinnen, want die werden afgeschrikt door haar wijnvlek, en zelfs geen werk naar haar

zin. Na de derde dag ervaart ze de omgang met de tuinman als het beste wat haar tot nu toe in haar leven is overkomen. Alleen duurt dit contact vast niet lang meer. Nog twee of drie dagen, dan is de tuin klaar en ziet ze Herman Brussee niet meer. Dat geeft Joyce na die drie keer gezellig en uitgebreid koffie drinken zo'n troosteloos gevoel dat ze er, als ze erbij nadenkt, wel om kan huilen, hoewel ze toch niet precies weet waarom. De vraag blijft wat ze moet doen om deze jongen vast te houden. Ze weet iets van zijn familie, en uiteraard iets van zijn werk. Maar op veel vragen die ze over hem heeft, weet ze het antwoord niet. Bijvoorbeeld of hij al een vriendin heeft, en of hij vrienden heeft met wie hij omgaat in zijn vrije tijd. Vast wel! Joyce heeft er tijdens hun gezamenlijke koffiepauzes weleens een beetje naar gevist, maar Herman wilde niets loslaten, of hij begreep haar niet. Ze kan geen zicht krijgen op wat hij wil of leuk vindt.

Joyce loopt naar de hal en posteert zich voor een van de kleine raampjes naast de voordeur. Nu hij aan de voorkant bezig is, heeft ze daar het beste zicht op hem en alsof het zo geregeld is, verbergen de vitrages haar voor hem. Ze komt tot de conclusie dat ze Herman echt leuk vindt. Dat hij wat jonger is dan zij, vindt ze geen probleem meer.

Tjonge, dat klinkt alsof ze deze jongeman zomaar voor het grijpen heeft. En hij heeft zich er nog nooit over uitgesproken hoe hij over haar denkt! Hoe krijgt ze Herman aan haar zijde? Hoe kan ze het voor elkaar krijgen dat hij haar ziet staan? Ze weet heel goed dat ze haar gezicht niet mee heeft. Als ze op een slinkse manier probeert om een relatie met hem aan te knopen, lacht hij haar dan uit als hij doorkrijgt wat ze van hem wil? Nog een paar dagen is hij personeel van haar. Daarom zal hij haar nu bij een poging tot toenadering beslist niet openlijk uitlachen. En als hij niet zegt, maar wel denkt dat het een belachelijk idee is, krijgt ze dat heus wel in de gaten. Hij lijkt een eerlijk karakter te hebben, dus hij zal

het misschien ook gewoon tegen haar zeggen als hij geen belangstelling heeft. Dat zou dan wel eerlijk zijn, maar voor haar net zo vernederend. Bij al die gedachten voelt Joyce haar wangen plotseling gloeien. Ze kan de schaamte als ook hij haar niet serieus neemt al voelen! En zo ondenkbaar is dat niet.

Het plan dat Joyce ten slotte uitwerkt, komt heel diep uit haar onderbewustzijn vandaan. Het is het verlangen om een mens te vinden die met haar om wil gaan, met wie ze samen door het leven kan. Dat zal niet vanzelf gaan, zoals er niets in haar leven vanzelf gaat. Alleen het geld van haar vader is haar in de schoot gevallen.

Wat moet ze doen om Herman te veroveren? Het nadenken daarover op zich ervaart ze al als minstens zo vernederend als wanneer ze niet serieus genomen wordt. Hoe kan ze toch voor elkaar krijgen wat ze wil? Ze kan maar één manier verzinnen. Ze zal hem benaderen alsof ze het helemaal niet meent, op een luchtige manier. In één opzicht staat dat Joyce niet aan. Want ze zal Herman in zekere zin voor de gek moeten houden door zich een poosje als een flirt te gedragen. Joyce weet heus wel dat dat voor sommige meisjes geen enkel probleem is. Maar zo is zij niet, ze heeft nooit behoefte gehad aan een jongen alleen omdat hij van het andere geslacht is. Joyce maakt niet zo makkelijk contact met de andere sekse. Nu zal ze wel moeten, en dat betekent dat ze tegen haar eigen gevoel in moet gaan.

Maar hoe kan ze dan later nog aannemelijk maken dat ze met Herman in werkelijkheid het tegendeel voor ogen had? Dat ze wel degelijk een echte en serieuze relatie met hem wil? Dan wordt hij vast boos, vreest ze. Hij zal haar zonder meer de rug toekeren en dan blijft zij achter met nog legere handen dan ervoor. Nee, dat kan ze niet riskeren. Als het zover komt dat hij definitief kiezen moet, dan moet zij er al voor gezorgd hebben dat hij haar niet zomaar in de steek kan laten.

Zo bedenkt Joyce al mijmerend haar plan. Ze moet een vertrouwensrelatie met Herman opbouwen, waarin hij het heel vanzelfsprekend vindt dat zij verscheidene keren voor hem uit de kleren gaat. Het 'flirtmodel' dus. Als ze denkt aan de dingen waartoe ze zichzelf dan moet dwingen, voelt ze zich gloeien van schaamte. In feite is Joyce een vrij timide meisje, absoluut niet gewend om jongens tot vrijpostige handelingen te verleiden en ook zeker niet bereid om tot het uiterste te gaan.

Daarnaast beseft ze dat ze, als ze toch ook een mate van eerlijkheid wil handhaven, zich natuurlijk heel geleidelijk ook psychisch moet openstellen door aan Herman te vertellen dat ze meent in hem een geschikte partner te hebben gevonden, van wie ze zou kunnen houden. Maar bang als ze is voor een mislukking wil ze dat eigenlijk het liefst nog een poosje verborgen houden. Net zoals ze altijd haar gezicht achter haar handen verborgen houdt.

Wat gaat ze nou in vredesnaam doen? Ze wil dit eigenlijk helemaal niet, maar Joyce kan niet loskomen van de manier die ze heeft bedacht om een vertrouwelijke relatie met Herman Brussee op te bouwen. Het gevolg is, dat ze zich bijna met geweld moet losscheuren van haar persoonlijke schaamtegevoelens. Ze neemt zich heldhaftig voor om haar ogen te sluiten voor alle vernederende handelingen waartoe ze zich zal moeten verlagen en ook voor die waartoe ze Herman wil verleiden. Alleen zo, als er voor geen van hen beiden een weg terug meer is, heeft een poging om Herman te veroveren zin.

Als ze zo ver is gekomen, geeft Joyce zichzelf eerlijk toe dat ze echt wil proberen om deze jongen te krijgen, wat het haar ook zal kosten. Het lijkt haar ten slotte toch het eenvoudigste om eerst alleen fysiek contact te leggen.

Ze begint haar plan uit te voeren. Allereerst vraagt ze Herman om, ook als het werk aan de tuin klaar is, te blijven

komen. Op die manier wil ze dan steeds vertrouwelijker met hem omgaan. Joyce durft de vraag alleen te stellen omdat ze tijdens hun laatste koffiepauzes een klein beginnetje heeft gemaakt. Na een onverwachte zoen, waarop hij haar tot haar verrassing terug kuste, heeft ze hem ook een knuffel gegeven en hebben ze, nu wat hartstochtelijker, weer gezoend.

Hoewel Herman hun omgang niet echt ernstig neemt, wil hij op haar verzoek geen nee zeggen. Dan zet hij zichzelf voor gek, meent hij, want hij heeft haar toenaderingspogingen niet afgewezen. Niet in woorden en ook niet door zijn gedrag.

Omdat hij zijn gedachten niet uitspreekt en Joyce ze dus niet kent, komt er toch twijfel in haar op. Vooral als ze hem en zijn gewoonten wat beter leert kennen. Zeker, het lijkt in eerste instantie of Herman toehapt. Alles gaat precies zoals ze het zich heeft voorgesteld. Maar het blijft allemaal zo lang onzeker.

Nieuwe moeilijkheden, waar Joyce eerder niet over heeft nagedacht, doemen nu dreigend voor haar op. Op een keer vertelt ze argeloos iets over een televisieprogramma dat ze gezien heeft. Dan hoort ze van Herman dat hij daar bar weinig verstand van heeft. Ze hebben bij hem thuis namelijk geen televisie, want zijn ouders zijn gelovige mensen. Joyce schrikt ervan. In de stille villa kijkt ze geregeld tv.

‘Geen televisie? Dat moet een saaie bedoening zijn bij jullie thuis,’ zegt ze.

‘Het ligt eraan wat je gewend bent,’ meent Herman. ‘Mijn vader en moeder vinden nou eenmaal dat tv-programma’s maar weinig goeds bieden.’

‘Hoe weten ze dat, als ze nooit kijken?’ vraagt Joyce.

‘Ze hebben erover gehoord, en de leiding van onze kerkelijke gemeenschap versterkt een negatief oordeel,’ antwoordt Herman.

Joyce is er niet gerust op. Het gaat haar niet zozeer om die

tv, maar haar vader en zij zijn niet gelovig. Ze horen bij geen enkele kerk, laat staan bij een kerk als die waar de familie Brussee lid van is. Ik zal hem van het begin af aan duidelijk moeten maken dat de kerk geen sta-in-de-weg voor ons hoeft te zijn, denkt ze gejaagd. Op dat terrein zal ik veel moeten leren, én veel moeten toegeven. Nog beter dan eerst ziet Joyce heel scherp in, dat ze zal moeten volhouden tot Herman uit zichzelf vindt dat hij niet meer van haar af kan.

De vervelende twijfel in haar hart blijft aanhouden. Stel dat de familie van Herman, ondanks zijn gevoel voor verantwoordelijkheid en haar aanpassingsvermogen, toch beslist niet wil dat ze zijn vrouw wordt en in opstand komt tegen de omgang tussen Herman en haar? Staat hij in zo'n situatie achter haar of laat hij haar gewoon vallen? Wat moet ze beginnen als het haar dan inmiddels wel gelukt is om zwanger van hem te raken om hem aan zich te binden? Moet ze het kind afstaan als ze verkeerd gerekend heeft en Herman toch weigert om zijn verantwoordelijkheid te nemen? Papa zal het zeker niet op prijs stellen als hij weer aan het opvoeden moet slaan! Met Mia Verborg aan zijn zijde zeker. En als ze het in haar eentje moet doen, kan ze daar dan in slagen?

J.D. Heemskerk

Als een wazige verte helder wordt

Joyce heeft een moeilijke jeugd gehad. Heel anders dan Herman, die bij zijn vader werkt als hovenier en zijn zaakjes goed op orde heeft. Totdat hij Joyce ontmoet. Zij valt als een blok voor hem en als hun omgang leidt tot een zwangerschap, vinden zowel de kerkelijke familie van Herman als de onkerkelijke ouders van Joyce dat ze moeten trouwen. Het huwelijk volgt snel. Joyce besluit zich omwille van Herman te bekeren tot het geloof en wordt door de Heere in haar hart geraakt. Maar dan is het Hermans familie die vraagtekens zet bij haar oprechtheid.

J.D. Heemskerk uit Rijnsburg debuteerde vorig jaar in de Citerreeks met de roman *Ga niet alleen*. Deze werd door lezers goed ontvangen.

CITERREEKS

ISBN 978 94 0190 088 1 NUR 344

9 789401 900881

www.citerreeks.nl